

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w P. w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Krzysztof Lewandowski

Protokolant: prot. sąd. Marlena Gruszczyńska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręg. del do Prok. Kraj. Łukasza Bieli

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2021 r.

na posiedzeniu w sprawie **podejrzanego M. P. (M. P.)**

podejrzanego o przestępstw z art. 258 § 1 k.k. i in.

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia (...)

w przedmiocie przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać zaskarżone postanowienie w mocy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia (...) Sąd Okręgowy w P. na podstawie art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. w zw. z art. 263 § 2 k.p.k. postanowił przedłużyć okres stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego M. P. na okres dalszych 3 miesięcy, tj. do dnia(...)

Na postanowienie zażalenie wniósł obrońca podejrzanego, zaskarżając je w całości. Skarżący zarzucił postanowieniu błąd w ustaleniach faktycznych mający zasadniczy wpływ na jego treść polegający na nieuzasadnionym przyjęciu tezy o bezwzględnej potrzebie dalszego stosowania wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania na kolejny najdłuższy okres 3 miesięcy w sytuacji, gdy prawidłowy tok postępowania zapewniłyby środki zapobiegawcze o charakterze nieizolacyjnym, w tym poręczenie majątkowe w kwocie odpowiadającej wadze stawianych podejrzanemu zarzutów oraz możliwościom majątkowym jego rodziny.

Podnosząc powyższy zarzut, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie tymczasowego aresztowania i zastosowanie w jego miejsce środków zapobiegawczych o charakterze nieizolacyjnym, tj. poręczenia majątkowego w kwocie wskazanej przez Sąd.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje

Zażalenie obrońcy podejrzanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Analiza akt niniejszej sprawy prowadzi do wniosku, że w odniesieniu do podejrzanego spełnione zostały i nadal pozostają aktualne przesłanki uzasadniające stosowanie wobec niego tymczasowego aresztowania.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, że powołane dowody wskazują na wysoki stopień prawdopodobieństwa, iż podejrzany popełnił zarzucane mu przestępstwa, a tym samym, że spełniona została przesłanka stosowania środków zapobiegawczych z art. 249 § 1 k.p.k. Twierdzenie to nie było zresztą kwestionowane przez obrońcę we wniesionym przez niego środku zaskarżenia.

W petitum zaskarżonego postanowienia - jako szczególną podstawę zastosowania tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego - wskazano art. 258 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. oraz art. 258 § 2 k.p.k. Samo zaistnienie przedmiotowych przesłanek nie było kwestionowane we wniesionym przez skarżącego środku zaskarżenia.

Obrońca podejrzanego, uzasadniając podniesiony przez siebie zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, wskazał, że – w jego ocenie – na obecnym etapie postępowania stosowanie tymczasowego aresztowania nie jest właściwe, bowiem – zgodnie z zasadą proporcjonalności – środki zapobiegawcze powinny być stosowane w sposób współmierny do istniejącego ryzyka zakłócenia prawidłowego toku postępowania, natomiast – biorąc pod uwagę materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, nie daje on w żadnej mierze podstaw do przyjęcia założenia, że podejrzany będzie zakłócał prawidłowy tok postępowania również z uwagi na groźbę orzeczenia surowej kary.

Pogląd wyrażony w zażaleniu przez obrońcę, a sprowadzający się do kwestionowania samego natężenia występujących w niniejszej sprawie przesłanek stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego, nie zasługuje jednak na aprobatę.

Po pierwsze należało wskazać, że Sąd Apelacyjny podziela rozważania Sądu Okręgowego co do aktualności przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k., gdyż – z uwagi na rangę stawianych podejrzanemu zarzutów i towarzyszące im okoliczności – w przypadku uznania winy podejrzanego, co oczywiście na obecnym etapie postępowania nie jest przesądzone – podejrzanemu grozi surowa kara pozbawienia wolności, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k.

Sąd Apelacyjny zgadza się ponadto w pełni z wyrażonym przez Sąd Okręgowy poglądem, iż zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przepis art. 258 § 2 k.p.k. wprowadza szczególnie rodzaj domniemania istnienia obawy, że podejrzany, z uwagi na grożącą mu, w tej konkretnej sprawie, surową karę, będzie bezprawnie utrudniał postępowanie, co może stanowić samodzielną przesłankę szczególną stosowania tymczasowego aresztowania (tak: postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Karna z 20 lutego 2020 r., I KZP 6/20). Niezależnie od powyższego wskazać należało, iż w niniejszej sprawie także pozostałe, a wskazane przez Sąd Okręgowy przesłanki stosowania środków zapobiegawczych, z uwagi na intensywność wyrażonych w nich obaw podejmowania przez podejrzanego działań naruszających prawidłowy tok postępowania karnego, uzasadniają konieczność przedłużenia stosowania wobec M. P. tymczasowego aresztowania.

Słusznie wskazał Sąd Okręgowy, iż w niniejszej sprawie wciąż realna jest obawa matactwa procesowego po stronie podejrzanego. Należało zgodzić się, że owa obawa utrudniania przez podejrzanego postępowania w przyszłości jawi się jako szczególna i możliwa do wystąpienia w przypadku stosowania względem niego nieizolacyjnych środków zapobiegawczych. Wynika to już z samego charakteru stawianych podejrzanemu zarzutów, w tym w szczególności działania w zorganizowanej grupie przestępczej. W tego typu sprawach obawa matactwa wynika z wzajemnych powiązań i zależności między członkami tej grupy. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż już samo uczestnictwo w zorganizowanej grupie uzasadnia obawę matactwa, m.in. z uwagi na znajomość jej członków, ich wzajemne powiązania, istnienie sposobów przekazywania informacji, wewnętrzną solidarność, a także przybrane środki wywierania wpływu, tj. groźby czy przekazywanie środków do życia (por. postanowienie SA w Krakowie z 5 czerwca 2017 r., II AKz 201/17). Nie bez znaczenia w tym zakresie pozostaje także fakt, że na obecnym etapie postępowania istnieje jeszcze konieczność przeprowadzenia dowodów o charakterze osobowym.

Wskazać także należało, że dla przyjęcia obawy matactwa nie jest konieczne zaistnienie po stronie podejrzanego zachowań utrudniających postępowanie. Zasadniczym celem zastosowania środków zapobiegawczych jest bowiem zapobieganie tego typu zachowaniom - uniemożliwienie podejrzanemu ich podjęcia w przyszłości (por. postanowienia SA w Krakowie z 29 grudnia 2015 r., II AKz 479/15).

W pełni uzasadnioną jest przesłanka szczególna obawy ucieczki lub ukrycia się podejrzanego, o jakiej mowa w art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k., skoro nie ma on w kraju stałego miejsca zamieszkania. Podejrzanym jest obywatelem B. i nie ma na terenie Rzeczypospolitej ani stałego, ani czasowego miejsca zameldowania. Powoduje to, że obawa ucieczki podejrzanego lub ukrywania się – w przypadku zastosowania wobec niego wolnościowych środków zapobiegawczych – jawi się jako realna. Jednocześnie do przyjęcia przesłanki z art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. nie jest konieczne dokonanie ustaleń, z których wynikałoby, iż podejrzanym z całą pewnością podejmie próbę takich działań, wystarczająca jest w tym zakresie uzasadniona obawa nastąpienia takich działań (por. postanowienie SN - Izba Wojskowa z dnia 11 maja 2017 r. WZ 6/17).

W tych warunkach zachodzące po stronie podejrzanego przesłanki stosowania środków zapobiegawczych – grożąca surowa kara, a ponadto obawa matactwa, jak również obawa podejmowania innych działań służących destabilizowaniu procesu - cechują się tego rodzaju natężeniem, że dla zapewnienia wyeliminowania tego rodzaju zachowań po stronie podejrzanego wciąż koniecznym jest stosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Tylko środek izolacyjny – w ocenie Sądu Apelacyjnego - na obecnym etapie postępowania jest w stanie powstrzymać podejrzanego od podejmowania zachowań o bezprawnym charakterze mających wpływ na tok niniejszego postępowania.

Zaznaczyć należało ponadto – odnosząc się do pozostałych argumentów podniesionych w zażaleniu obrońcy - że stopień skomplikowania niniejszego postępowania przygotowawczego, jego złożoność pod względem podmiotowym i przedmiotowym, wyrażająca się w szczególności w jego wielowątkowości, a skutkująca obszernością zebranego oraz stale pozyskiwanego i analizowanego materiału dowodowego, niewątpliwie sprawia, że w przedmiotowej sprawie zachodzą "szczególne okoliczności", o których mowa w art. 263 § 2 k.p.k. Okoliczności te – w ocenie Sądu Apelacyjnego – poza wszelką wątpliwością powodują, że znacznie utrudnione jest prowadzenie postępowania w sposób pozwalający na skoncentrowanie się na jednym podejrzanym. W związku z powyższym - mimo aktywnego działania organów ścigania i przeprowadzenia do tej pory licznych czynności procesowych – nie udało się dotychczas wykonać wszystkich czynności niezbędnych do zakończenia postępowania. Zdaniem Sądu II instancji wydłużenie w czasie postępowania przygotowawczego jest także bezsprzecznie wynikiem sposobu realizacji przestępczego procederu w ramach zorganizowanej grupy i jej działalności o charakterze międzynarodowym.

Uwzględniając jednak czas trwania postępowania oraz okres stosowania wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania, należy oczekiwać, że - konieczne do wykonania czynności wskazane przez prokuratora - zostaną sfinalizowane w terminie, na jaki przedłużone zostało stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, a ponadto podzielając pogląd Sądu Okręgowego o konieczności przedłużenia wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania z uwagi na potrzebę uzupełnienia dotychczas zebranego materiału dowodowego i wobec braku zaistnienia przesłanek negatywnych stosowania tymczasowego aresztowania z art. 259 § 1 k.p.k., orzeczono jak w sentencji.

K. L.

Pouczenie

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i nie podlega zaskarżeniu.